

- подготовки иностранных студентов / Н. И. Гузарова // Методология обучения и повышения эффективности академической, социально-культурной и психологической адаптации иностранных студентов в российском вузе: теоретические и прикладные аспекты : материалы Всероссийского семинара – Томск, 21-23 октября 2008 г. – Томск : ТПУ, 2008. – Т. 1. – С. 34-38.
5. *Еремина В. В.* Обучение языку специальности иностранных студентов инженерного профиля в условиях использования образовательных стандартов / В. В. Еремина, Е. С. Еремина // Известия Волгоградского государственного технического университета. – 2007. – Т. 7. – № 4. – С. 107-109.
 6. *Бушковская Е. А.* Феномен междисциплинарности в зарубежных исследованиях / Е. А. Бушковская // Вестник Томского государственного университета, 2010. – № 330 (январь 2010). – С. 152-156.
 7. *Кашкан Г. В.* Преподавание дисциплин естественнонаучного цикла на основе междисциплинарных связей / Г. В. Кашкан, Н. В. Провалова // Труды VII Всероссийской научно-практической конференции “Модернизация инженерного образования: проблемы и перспективы”, ЮТИ, ТПУ. – Юрга : Изд-во Томского политехнического университета, 2009. – С. 182-185.
 8. *Кашкан Г. В.* Иностранные студенты в техническом вузе: преодоление языкового барьера / Г. В. Кашкан, М. В. Горбенко, Н. Б. Шахова // Высшее образование в России. – 2010. – № 8-9. – С. 117-121.

Кашкан Г. В., Гузарова Н. И., Шахова Н. Б. Предмагістерська підготовка іноземних громадян в російському вузі.

У статті розглядається актуальність розробки програми предмагістерської підготовки іноземних громадян та педагогічні технології для її реалізації. Проаналізовані відмінності між програмами підготовки іноземних громадян до навчання в бакалавраті та магістратурі вузів РФ, що в значній мірі впливають на якість освіти.

Ключові слова: іноземні громадяни, російська мова як іноземна, предмагістерська підготовка, предвузовська підготовка, між предметні зв'язки, лінгво-наукова компетентність.

Kashkan G., Guzarova N., Shakhova N. A pre-master program for foreign nationals in a Russian university.

The relevance of developing pre-master programs for training foreign nationals and the educational technologies which will be used for it implementation are discussed in this article. The differences between pre-bachelor and pre-master programs for foreign nationals in a Russian university which have a significant impact on the quality of education were analyzed.

Keywords: foreign nationals, Russian as a foreign language, interdisciplinary links, pre-master training, pre-bachelor training, linguistic and academic competence.

Кіржнер С. Е.

Київський національний лінгвістичний університет

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ОВОЛОДІННЯ ВМІННЯМИ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОГО АНГЛІЙСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ

У статті пропонуються шляхи підвищення мотивації студентів немовних спеціальностей до опанування усного професійно спрямованого англійського мовлення. Визначені способи створення та підтримання мотивів до формування і розвитку вмінь англомовного спілкування.

Ключові слова: мотивація, майбутній спеціаліст, професійно спрямоване англомовне спілкування.

В умовах розширення економічних, технічних, наукових, культурних і політичних зв'язків України із зарубіжними країнами зростає потреба у спеціалістах різного профілю, які практично володіють іноземною мовою (ІМ) і здатні до професійної іншомовної усної та письмової комунікації з колегами з різних країн. Загальновідомо, що у процесі засвоєння ІМ підвищується інтелектуальний потенціал людини, удосконалюються пам'ять і мовлення, розширюється кругозір майбутнього спеціаліста, тому навчання ІМ є

необхідною складовою процесу професійної підготовки багатьох сучасних спеціалістів.

Розуміючи важливість підвищення рівня підготовки фахівців, готових до міжкультурного спілкування, слід звернути увагу на створення інтересу самих студентів до вивчення ІМ, зокрема професійно спрямованого спілкування. Практика викладання англійської мови на юридичному факультеті свідчить про те, що, навчаючись у немовних вищих навчальних закладах (ВНЗ), студенти часто не приділяють належну увагу опануванню ІМ, виявляючи формальний підхід до навчання. В чому ж полягає основна причина такої ситуації?

Ми вбачаємо проблемою у переважно академічному підході до викладання ІМ на відповідних факультетах університетів, що викликає відсутність інтересу студентів до цього предмету. Причина низького рівня мотивації майбутніх спеціалістів до розвитку вмінь іншомовної комунікації полягає, на наш погляд, також у недостатньому розумінні ними важливості ІМ та незацікавленості у виконанні навчальних завдань для досягнення результату. Такий стан речей не дозволяє забезпечити необхідний рівень професійної іншомовної підготовки випускників, що в майбутньому позбавляє їх можливості бути конкурентоспроможними фахівцями на сучасному ринку праці. Невідповідність між підвищенням соціального замовлення на висококваліфікованих спеціалістів, що володіють ІМ на належному рівні, та їхнім недостатнім рівнем вмотивованості до розвитку вмінь спілкування засобами ІМ зумовлюють **актуальність** проблеми підвищення інтересу до навчання і створення необхідних стимулів у процесі оволодіння англійською мовою.

Питання мотивації учіння по праву займає важливе місце серед досліджень педагогічних, психологічних і методичних засад вивчення ІМ. Вітчизняні та зарубіжні науковці не перестають наголошувати на важливості створення та підсилення мотивації студентів до виконання навчальної діяльності (І. О. Зимня, О. О. Леонтьєв, Р. П. Мільруд, Л. В. Кнодель та інші). Спираючись на загальні положення проблеми, вважаємо необхідним розглянути можливі способи створення та підтримання мотивів до формування і розвитку вмінь англійського усного мовлення у студентів немовних спеціальностей, зокрема юридичних. Відповідно, **мета** статті полягає у визначенні шляхів підвищення мотивації майбутніх спеціалістів до оволодіння ІМ для професійного спілкування.

По-перше, нагадаємо, що мотив, як зазначено у словнику методичних термінів, – це спонукка чи імпульс до діяльності, пов'язаний із задоволенням потреб людини; сукупність зовнішніх і внутрішніх умов, що викликають активність суб'єкта та визначають її спрямованість. Мотивація, відповідно, є процесом дії мотивів [6, с. 163].

Л. В. Кнодель інтерпретує мотивацію як стан пізнавального та емоційного збудження; те, що призводить до свідомого рішення діяти і дає поштовх до тривалого безперервного інтелектуального і/або фізичного зусилля з орієнтацією на попередньо поставлені цілі. Мотивація є результатом поєднання різних впливів [4, с. 125-126].

Цей же автор пропонує триступеневу модель мотивації: 1) причини робити щось 2) рішення робити щось 3) зусилля на підтвердження чогось. Причини зазвичай включають поєднання внутрішніх і зовнішніх впливів, що є різними для кожного індивідуума. Рішення щось робити змушує людей обирати певне завдання і докладати зусиль для його виконання. Мотивація включає тривалі зусилля, тобто витрачення часу та енергії для досягнення поставлених цілей. Дві перші стадії цієї моделі пов'язані з початковою мотивацією, в той час як остання включає в себе тривалу мотивацію [4, с. 126-127].

Одними з основних факторів, які визначають мотиви вибору ІМ як об'єкту навчання є такі: необхідність використання ІМ у подальшій діяльності; отримання доступу до існуючої іншомовної інформації; усвідомлення ролі ІМ у безпосередньому контакті з носіями мови. Важливими факторами, що впливають на формування мотивації, є способи організації навчальної діяльності, наприклад колективні форми навчання, рольові ігри тощо [6, с. 163].

Розглянемо детальніше специфіку створення та підтримання мотивації до вивчення ІМ у студентів немовних спеціальностей, зокрема правових, орієнтуючись на важливі загальні аспекти створення мотивації, виділені у монографії Л. В. Кнодель, а саме:

- внутрішній інтерес до діяльності;
- цінність діяльності;
- відчуття підтримки;
- відчуття компетенції;
- уявлення про власні здібності;
- ставлення до виучуваної мови та її культурного соціуму;
- індивідуальний стан (спокою, впевненості, страху, занепокоєння);
- вік та етап розвитку [4, с. 149-150].

Враховуючи вище наведені аспекти, зазначимо, що питання мотивації у немовних ВНЗ пов'язане із забезпеченням розуміння студентами необхідності та доцільності вивчення англійської мови для своєї майбутньої професійної діяльності. Саме студентство, за І. О. Зимньою, – це категорія людей, які цілеспрямовано, систематично опановують знання та набувають професійних умінь. Як соціальна група вони характеризуються професійною спрямованістю, певним сформованим ставленням до майбутньої професії. Очевидно, що рівень уявлення студента про професію безпосередньо співвідноситься з його ставленням до навчання: чим менше студент знає про професію, тим менш позитивним є його ставлення до навчання [1, с. 183]. Отже, першим важливим кроком до підвищення рівня мотивації студентів має стати їхнє знання про переваги володіння ІМ для покращення перспектив професійного зростання, адже основним принципом мотивації, за справедливим твердженням Л. В. Кнодель, є “усвідомлена цінність діяльності” під час її індивідуального виконання. Чим більше цінність, яку індивідуум надає завершенню дії чи залученню до дії, тим більше він мотивований виконувати її [4, с. 130].

Пробудження професійного інтересу до вивчення ІМ передбачає орієнтацію студентів на розвиток необхідних іншомовних комунікативних умінь у правовій сфері міжкультурного спілкування. Передусім, виникає необхідність надати студентам поняття про види професійних функцій юристів у різних сферах суспільної діяльності та типових ситуаціях спілкування. По-друге, це пояснення майбутнім спеціалістам де, як і яким чином вони потребуватимуть вмінь професійно спрямованого англійського мовлення. Для ознайомлення з можливостями та необхідністю використання ІМ в умовах майбутньої професійної діяльності доцільно спочатку провести діагностику у вигляді анкетування, питання якого дозволять студентам замислитися про можливості використання ІМ у подальшій роботі, здійснити початковий аналіз своїх потреб та інтересів, виявити для себе певні цілі вивчення ІМ. Нами проводилося опитування такого характеру у 2006-2007 році серед понад 100 студентів юридичних спеціальностей. Результати проведеного опитування показали, що далеко не всі студенти, навіть навчаючись на II і III курсах, мають адекватне уявлення про сучасні умови роботи юристів, а також про потребу володіння ІМ для здійснення ефективного міжкультурного спілкування. Однак, відповідаючи на питання анкети про типові ситуації іншомовного спілкування, труднощі виконання різних видів мовленнєвої діяльності, студенти в подальшому навчанні краще розуміли доцільність завдань, спрямованих на розвиток умінь, яких від них вимагає специфіка професійної іншомовної діяльності. В результаті простежувалося більш позитивне ставлення до виконання запропонованих викладачем завдань, бажання успішно здійснювати їх і покращувати рівень професійної іншомовної підготовки.

Наступним важливим чинником підсилення мотивації є цілепокладання – досягнення проміжних і кінцевої мети навчання. Постановка та досягнення цілей є важливим елементом підтримання тривалої мотивації, оскільки, щоб зробити інформований вибір, нам потрібно знати ймовірні результати того, що ми вирішили

робити. Це дозволить нам ставити цілі для самих себе. Мотивація також включає в себе рішення про те, скільки зусиль людина готова витратити за спробу досягнути своєї мети. Роль викладача полягає у тому, щоб допомогти студенту прийняти необхідне рішення [4, с. 124].

Для студентів немовних ВНЗ кінцева мета полягає у формуванні професійної компетентності фахівця, зокрема його іншомовної комунікативної компетенції. Налаштування на результат повинно проходити за рахунок усвідомлення цілей навчання, прагнення до найближчої можливості застосувати свої знання і вміння на практиці, а також усвідомлення важливості стати сучасним конкурентоспроможним фахівцем у своїй галузі, звідки витікає необхідність формування у студентів уміння чітко окреслювати найближчу та подальшу мету своїх дій, ставити реальні цілі й знаходити засоби їхнього досягнення. У цьому аспекті викладачам потрібно підбирати завдання, які мають практичну перспективу використання у майбутньому, створюють відчуття компетенції. Важливо, щоб викладач допомагав студентам самим формулювати для себе цілі навчання, а не змушував їх формально виконувати діяльність, заплановану навчальною програмою.

Слід відмітити, що студентам потрібно одразу повідомити вимоги до виконання певного завдання, тоді вони можуть вже до початку навчальної діяльності зіставити задані вимоги зі своїми власними можливостями і досягненнями. За таких умов у студентів формується адекватна самооцінка та позитивне ставлення до виконуваної діяльності [5, с. 392].

Іншим важливим шляхом підвищення мотивації студентів повинен стати науково обґрунтований і виправданий відбір навчального матеріалу і обрання ефективних методів і засобів навчання. Зацікавити студентів предметом навчання можливо, в першу чергу, завдяки використанню корисних, інформативних матеріалів, які у доступній і, водночас, професійно орієнтованій формі, демонструватимуть сутність явищ, проблем і ситуацій, з якими стикатимуться спеціалісти під час здійснення реальної практичної діяльності. Насамперед, такими матеріалами можуть виступати ретельно підібрані тексти для читання: фахові статті, резюме, листи. Іншим навчальним матеріалом можуть бути аудіотексти професійно спрямування: лекції, повідомлення, аудіозаписи судових засідань тощо. Окремої уваги заслуговують відеоматеріали, як навчального характеру, так і автентичні, оскільки вони несуть не лише лінгвістичну інформацію, але й демонструють важливі соціокультурні аспекти іншомовного професійного спілкування.

За відсутності реальних умов професійної іншомовної комунікації вагомим значення набуває використання таких засобів навчання, які б максимально наблизили процес вивчення мови до ситуацій реального спілкування. Одним з особливо цікавих засобів навчання слід вважати англійські художні фільми, автентичність яких надає можливість скористатись їхньою комунікативною специфікою. Так, спостерігаючи за процесом перегляду студентами фільмів або телепередач, можна зазначити, що саме такі матеріали викликають у них інтерес, натхнення, підвищують мотивацію до вивчення ІМ та покращує навчальні здібності. У методичному плані переваги використання автентичних відеоматеріалів найбільш очевидні: цей засіб навчання створює сильну мотивацію щодо рухомих зображень і надає глядачеві велику кількість документів ситуативного і країнознавчого характеру [3, с. 119-122].

Відбір необхідних навчальних матеріалів, включаючи відеофонограми, повинен здійснюватися з урахуванням важливих критеріїв, що враховують специфіку навчання у немовних ВНЗ. Так, нами були розроблені принципи та критерії відбору автентичних фільмів для студентів правових спеціальностей, більша кількість з яких мають доцільність також для відбору текстових і аудіоматеріалів. Важливо вказати на такі принципи: **урахування комунікативно-професійних потреб майбутніх юристів, соціокультурна цінність інформації, новизна та інформаційна цінність матеріалу, доступність, реактивність** [2, с. 163-166].

Перший принцип передбачає відображення у фільмах реальних умов і ситуацій професійного спілкування, наприклад, надання юридичної консультації, допит свідків, представлення інтересів особи чи організації у судовому порядку тощо. Цей принцип важливий, оскільки він залежить від потреб та очікувань майбутніх спеціалістів, а також змісту юридичної діяльності.

Принцип соціокультурної цінності інформації означає, що фільми мають демонструвати особливості системи права у країнах виучуваної мови, фахову термінологію та фразеологію, що використовується англійськими і американськими юристами, ілюструвати невербальну поведінку представників англomовного культурного соціуму під час професійного спілкування.

Згідно з наступним принципом, слід відбирати такі матеріали, що найбільш повно відображають зміст усного іншомовного спілкування юристів, тобто мають тематичну значущість, відповідають особистим і професійним інтересам студентів, їхнім інформаційним потребам.

В умовах професійної спрямованості навчання ІМ, доступність відеоматеріалів за змістом передбачає наявність в них ситуацій професійного спілкування і тем, з якими студенти були попередньо ознайомлені, а також певні знання зі спеціальності, достатні для розуміння основної інформації повідомлення. За характером мовного матеріалу, доступні матеріали мають характеризуватися доступністю лексичного, граматичного й синтаксичного оформлення висловлювань. Відомо, що занадто складні завдання викликають скоріше страх і ухилення від відповіді, ніж цікавість.

Критерій реактивності передбачає вибір матеріалів, що мають проблемний характер, тобто демонструється вирішення певних професійних завдань, які складають зміст діяльності юристів. Гострота, оригінальність та проблемність ситуацій будуть стимулювати студентів до вираження свого ставлення до отриманої інформації, забезпечуючи мотивацію до створення власних висловлювань.

Усі вказані вище принципи відбору матеріалів мають важливе значення з огляду на той факт, що вивчення ІМ відрізняється від вивчення інших предметів через соціальну природу такого явища. Мова є частиною індивідуальності і використовується для її розкриття іншим людям. Вивчення ІМ включає в себе не тільки вміння вчитися і знання правил або граматики; воно включає в себе зміну уявлення про себе, прийняття нової соціальної та культурної поведінки і способів існування, і тому має значущий вплив на соціальну природу учня [4, с. 120].

Контроль та оцінювання навчальних успіхів студентів є не менш суттєвим чинником створення позитивної мотивації студентів до оволодіння іншомовним спілкуванням, адже ця вікова категорія як жодна інша потребує професійної підтримки викладача у досягненні максимального ефекту від навчання.

Слід взяти до уваги, що індивідууми мають різні мотиваційні стилі. Деякі студенти позитивно орієнтовані, тобто намагаються опанувати певний вид діяльності, прагнуть кращих результатів, в той час як інший стиль передбачає безпорадність у навчанні, розчарування від поразок і, як наслідок, відсутність подальшої мотивації до навчання [4, с. 144]. Через таку ситуацію оцінювальна діяльність викладача повинна концентруватися в більшій мірі не стільки на виявленні помилок і недоліків студентів, скільки на доцільному корегуванні та рекомендаціях щодо усунення виявлених проблем.

Підкреслимо, що саме для підвищення мотивації студентів зворотний зв'язок має бути скоріше інформативного характеру, ніж контролюючого, оскільки це дає студентам можливість проаналізувати свої дії у ході виконання завдань, підвищує їхні шанси в подальшому на більш самостійну та успішну реалізацію поставлених цілей [4, с. 124].

Узагальнюючи рекомендації дослідників щодо шляхів підвищення мотивації студентів [4, с. 149; 7, с. 53-54] і спираючись на власний досвід викладання ІМ у немовному ВНЗ, наведемо висновки щодо представлених вище ідей і виділимо основні

способи створення та підтримання високого рівня вмотивованості студентів немовних спеціальностей в процесі оволодіння ІМ:

1) потрібно з перших етапів навчання ознайомлювати студентів з перевагами оволодіння та перспективами використання ІМ у подальшій професійній діяльності для усвідомлення ними цінності виконуваної навчальної діяльності;

2) необхідно пояснювати студентам основні цілі навчання, а також навчати їх самостійно визначати мету і результат, якого вони хочуть досягти;

3) необхідно забезпечити студентів ретельно відібраними навчальними матеріалами, що характеризуються професійною адекватністю, проблемністю ситуацій, новизною, інформативною і соціокультурною цінністю, доступністю;

4) важливо усвідомлювати наявність різних мотиваційних стилів студентів і диференційовано підходити до створення стимулів у навчанні та оцінювання досягнень студентів;

5) доцільно надати етапу контролю інформативного характеру, забезпечуючи аналіз помилок студентів та пояснення їм способів більш успішного виконання навчальної діяльності для досягнення поставлених цілей.

Орієнтація на визначені шляхи мотивації студентів немовних ВНЗ до вивчення ІМ для професійного спілкування дозволить викладачам створити сприятливу атмосферу для навчального процесу, отримувати задоволення від роботи зі студентами та досягнути максимальних успіхів у підготовці висококваліфікованих фахівців. Перспективою подальших досліджень у цьому напрямку вважаємо створення спеціальних мотиваційних завдань, виконання яких допоможе підсилити інтерес студентів до вивчення ІМ і зробити процес навчання більш ефективним.

Використана література:

1. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учебник для вузов. изд. второе, доп., испр. и перераб. / И. А. Зимняя. – М. : Логос, 2001. – 384 с.
2. Кіржнер С. Е. Принципи та критерії відбору автентичної відеофонограми для навчання майбутніх юристів усного професійно спрямованого англомовного монологічного мовлення / С. Е. Кіржнер // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія : Педагогіка та психологія. – К., 2008. – Вип. 15. – С. 161-167.
3. Кіржнер С. Е. Методичний потенціал автентичної відеофонограми для навчання майбутніх юристів професійного англомовного говоріння / С. Е. Кіржнер // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Ж., 2008. – Вип. 42. – С. 119-122.
4. Кнодель Л. В. Психолого-педагогические аспекты обучения иностранным языкам : монография / Л. В. Кнодель. – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2009. – 256 с.
5. Психологические основы обучения неродному языку: Хрестоматия / сост. А. А. Леонтьев. – М. : Издательство Московского психолого-социального института; Воронеж : Издательство НПО "МОДЕК", 2004. – 448 с. – (Серия "Библиотека психолога").
6. Щукин А. Н. Лингводидактический энциклопедический словарь: более 2000 единиц / А. Н. Щукин. – М., Астрель : АСТ : Хранитель, 2007. – 746, [6] с.; [150] фот.
7. Parrott M. Tasks for Language Teachers: a resource book for training and development / M. Parrott. – Cambridge : Cambridge University Press, 1993. – 325 p.

Кіржнер С. Э. Пути повышения мотивации студентов неязыковых специальностей к овладению умениями профессионально направленного английского общения.

В статье предложены пути повышения мотивации студентов неязыковых специальностей к овладению устной профессионально направленной английской речью. Определены способы создания и поддержания мотивов к формированию и развитию умений англоязычного общения.

Ключевые слова: мотивация, будущий специалист, профессионально направленное англоязычное общение.

Kirzhner S. E. Ways of reinforcing motivation of students of non-linguistic specialities to mastering skills of professionally oriented English communication.

The article suggests ways of reinforcing the motivation of non-linguistic students to mastering oral professionally oriented English speech. Methods of creating and sustaining motives for forming and developing skills of English communication have been determined.

Keywords: *motivation, future specialist, professionally oriented English communication.*

Корнєва З. М., Крат О. І.
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут”

ЦІЛІ ТА ЗМІСТ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ СТУДЕНТІВ ПОЛІГРАФІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті сформульовано мету навчання іноземної мови у немовному ВНЗ, розглянуто цілі та зміст навчання іноземної мови професійного спрямування студентів поліграфічних спеціальностей, наведено тематику та приклади вправ у методиці навчання студентів-поліграфістів через зміст професійної діяльності.

Ключові слова: *навчання іноземної мови через зміст професійної діяльності, мета навчання у немовному ВНЗ, методика навчання іноземної мови студентів поліграфічних спеціальностей.*

У вітчизняній методиці викладання іноземних мов було зроблено висновок про те, що при вивченні ІМ для потреб майбутньої професії (наприклад, у немовних вищих та середніх спеціальних навчальних закладах) основний наголос слід робити не на оволодінні загальнонародною мовою, котра вивчається як іноземна, а на оволодінні підмовою конкретної спеціальності студента, навичками та вміннями спілкування з використанням цієї підмови. Підмова спеціальності являє собою ту частину національної мови, котра не є загальнонародною, а обслуговує певну професійну сферу діяльності, забезпечуючи в ній усну і письмову комунікацію для досягнення професійно значущих цілей та вирішення професійних задач. Такий підхід, запроваджений ще в 60-70-х роках минулого століття, залишається актуальним і в наш час. Відтак, була розроблена доволі ефективна система навчання ІМ для професійних цілей у вітчизняних немовних ВНЗ. Ця система та відповідна до неї методика продовжують використовуватися і в наш час.

Той самий підхід зберігається і у зарубіжній методиці. Після опублікування у 1980 р. книги Р. С. Robinson, присвяченої ESP – *English for Specific Purposes*, а також робіт В. Coffey [6, с. 2-16], С. Kennedy, R. Bolitho [10], Т. Hutchinson, А. Waters [9] навчання англійської мови певної спеціальності стійко увійшло до методики навчання англійської мови як нерідної в англійських країнах. Проте вище зазначені підходи, які використовуються у вітчизняній та західній методиці викладання ІМ, істотно відрізняються [4, с. 10]. Так, якщо перший виходить безпосередньо із програм, навчальних планів, що укладені спеціалістами-мовознавцями та методистами і не враховують думку конкретних студентів, то другий веде відлік від аналізу потреб студентів кожної конкретної групи. Лише на основі такого аналізу викладач, що працює з певною групою, повинен скласти програму і навчальний план для цієї групи, підібрати навчальні матеріали, що найбільше відповідають потребам студентів [9].

Такий підхід відповідає Загальноєвропейським Рекомендаціям [7] з мовної освіти та Типовій програмі для немовних ВНЗ України [8], котрі у викладанні іноземних мов пропонують виходити із характеристик та особливостей студентів. Зміст дисципліни “Іноземна мова для професійного спілкування” повинен розглядатися як органічна єдність